

**«Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda» Türkmenistanyň kanuny
2014-nji ýylyň 3-nji maýynda kabul edilen № 70-V Türkmenistanyň
Kanuny esasynda güýjüni ýitiren diýip ykrar edilen.**

**TÜRKMENISTANYŇ
K A N U N Y**

Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 2003 ý., № 4, 35- madda)

(Türkmenistanyň 02.07.2009 ý. № 44-IV Kanuny esasynda girizilen üýtgetmeler
we goşmaçalar bilen)

Şu Kanun Türkmenistanyň Konstitusiyasyna laýyklykda raýatlaryň jemgyýetçilik birleşiklerini döretmäge bolan hukuklaryny durmuşa geçirmäge gönükdirilendir we jemgyýetçilik birleşikleriniň düzüminiň, işiniň, gaýtadan guralmagynyň we ýatyrylmagynyň hukuk, guramaçylyk esaslaryny kesgitleýär, şeýle hem şol çygyrda ýüze çykyan jemgyýetçilik gatnaşyklaryny düzgünleşdirýär.

I bap. Umumy düzgünler

1-nji madda. Jemgyýetçilik birleşigi diýen düşünje

Jemgyýetçilik birleşigi raýatlaryň başlangyjy boýunça döredilen, jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasynda beýan edilen umumy maksatlary durmuşa geçirmek üçin bähbitleriň umumylygy esasynda birleşen meýletin, öz-özünü dolandyryş, täjirçilik däl birikmesidir.

Raýatlar jemgyýetçilik birleşiklerini öz isleglerine görä döredýärler, olaryň tertipnamalaryny berjaý etmek şertlerinde şeýle jemgyýetçilik birleşiklerine girmäge bolan hukuga eýedirler.

2-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy

Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy Türkmenistanyň Konstitusiyasyna, halkara hukugynyň umumy ykrar edilen ýörelgelerine we düzgünlerine esaslanýar we şu Kanundan, şeýle hem Türkmenistanyň gaýry kadalaşdyryjy hukuk namalaryndan ybaratdyr.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň aýry-aýry görnüşleriniň döredilmegi, işi, gaýtadan guralmagy we ýatyrylmagy bilen baglanyşykly aýratynlyklar şu Kanuna laýyklykda kabul edilýän ýörite kanunlar bilen düzgünleşdirilýär. Şeýle jemgyýetçilik birleşikleriniň işi ýörite kanunlar kabul edilýänçä, şeýle hem ýörite kanunlar bilen kadalaşdyrylmadyk jemgyýetçilik birleşikleriniň işi şu Kanun arkaly düzgünleşdirilýär.

Eger Türkmenistanyň halkara şertnamalary bilen şu Kanunda bellenen düzgünlerden başga düzgünler bellenen bolsa, onda halkara şertnamalarynyň düzgünleri ulanylýar.

3-nji madda. Şu Kanunyň hereket edýän çygry

Şu Kanunyň täsiri raýatlaryň başlangyjy boýunça döredilen jemgyýetçilik birleşiklerine degişlidir, dini guramalar, täjirçilik guramalary tarapyndan döredilýän

täjirçilik däl birleşmeleri (assosiasiýalary), şeýle hem syýasy partiýalar, kärdeşler arkalaşyklary we beýleki jemgyýetçilik birikmeleri muña degişli däldir, olary döretmegiň we işiniň tertibi ýörite kanunlar arkaly kesgitlenilýär.

Şu Kanunyň täsiri daşary ýurt jemgyýetçilik birleşikleriniň Türkmenistanyň çäklerinde döredilen düzüm birlikleriniň - guramalarynyň, bölümleriniň (şahamçalarynyň) we wekilhanalarynyň işine hem degişlidir.

4-nji madda. Jemgyýetçilik birleşiklerini döretmäge we onuň işlemegine bolan çäklendirmeler

Türkmenistanyň konstitusion gurluşyny zorlukly üýtgetmegi, döwletiň howpsuzlygyna zyýan etmegi maksat edinýän, öz işinde zorluga ýol berýän, raýatlaryň konstitusion hukuklaryna we azatlyklaryna garşy çykýan, urşy, jyns, milli, jemgyýetçilik, dini duşmançylygy wagyz edýän, halkyň saglygyna we ahlaklylygyna hyýanat edýän jemgyýetçilik birleşikleriniň döredilmegi we işlemegi, şeýle hem harbylaşdyrylan birikmeleriň döredilmegi gadagan edilýär.

5-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň döredijileri, agzalary we gatnaşyjylary

Şu Kanun, şeýle hem jemgyýetçilik birleşikleriniň aýry-aýry görnüşleri hakyndaky kanunlar bilen başgaça belenilmedik bolsa, Türkmenistanyň kämillik ýaşyna ýeten raýatlary jemgyýetçilik birleşikleriniň (eger olaryň tertipnamalarynda agzalyk göz önünde tutulmaýan bolsa) döredijileri, agzalary, gatnaşyjylary bolup bilerler.

Türkmenistanyň 14 ýaşyna ýeten raýatlary ýaşlaryň jemgyýetçilik birleşikleriniň agzalary bolup bilerler.

Türkmenistanyň 8 ýaşyna ýeten raýatlary çagalar jemgyýetçilik birleşikleriniň agzalary we gatnaşyjylary bolup bilerler.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň agzalygyny gazanmagyň, ýitirmegiň şertleri we tertibi, şol sanda olaryň agzalygyndan ýaşy boýunça çykmagyň şertleri degişli jemgyýetçilik birleşikleriniň tertipnamalary arkaly kesgitlenilýär.

Resminamalarda ol ýa-da beýleki jemgyýetçilik birleşigine agzalygyň görkezilmegi barada talap etmäge ýol berilmeýär. Raýatlaryň jemgyýetçilik birleşiklerine degişlidigi ýa-da degişli däldigi olaryň hukuklaryny we azatlyklaryny çäklendirmäge esas hökmünde, döwlet tarapyndan olara haýsydyr bir ýeňillikleriň we artykmaçlyklaryň berilmegi üçin şert hökmünde hyzmat edip bilmez, muña Türkmenistanyň kanunçylygy tarapyndan göz önünde tutulan halatlar degişli däldir.

Döwlet edaralary jemgyýetçilik birleşikleriniň döredijileri, agzalary we gatnaşyjylary bolup bilmezler.

Halkara jemgyýetçilik birleşikleriniň işine Türkmenistanda hemişelik ýaşayán daşary ýurtly raýatlar, raýatlygy ýok adamlar we edara görnüşli taraplar -Türkmenistanyň we daşary ýurt döwletleriniň jemgyýetçilik birleşikleri hem gatnaşyp bilerler.

Umumymilli jemgyýetçilik birleşikleriniň işine edara görnüşli taraplar - Türkmenistanyň jemgyýetçilik birleşikleri hem gatnaşyp bilerler.

II bab. Jemgyýetçilik birleşikleriniň guramaçylyk-hukuk görnüşleri

6-njy madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň guramaçylyk-hukuk görnüşleri

Türkmenistanda jemgyýetçilik birleşikleri şu aşakdaky guramaçylyk-hukuk görnüşleriniň biri hökmünde döredilip bilner:

jemgyýetçilik guramasy;
jemgyýetçilik hereketi;
jemgyýetçilik gaznasy;
jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasy.

7-nji madda. Jemgyýetçilik guramasy

Jemgyýetçilik guramasy agzalyga esaslanan, umumy bähbitlerini goramak we tertipnamalaýyn maksatlaryny gazanmak üçin birleşen raýatlaryň bilelikde iş alyp barýan işi esasynda döredilen jemgyýetçilik birleşigi bolup durýar.

Jemgyýetçilik guramasynyň iň ýokary ýolbaşçy edarasy gurultaý (konferensiýa) ýa-da umumy ýygnaç bolup durýar. Jemgyýetçilik guramasynyň hemişelik işleýän ýolbaşçy edarasy gurultaýa (konferensiýa) ýa-da umumy ýygnaga hasabat berýän saýlawly geňeşli edara hasaplanylýar.

8-nji madda. Jemgyýetçilik hereketi

Jemgyýetçilik hereketine gatnaşyjylardan ybarat bolan we agzalygy bolmadyk gatnaşyjylaryň öz önlerinde goýan durmuş, syýasy we beýleki jemgyýetçilige peýdaly maksatlara eýerýän köpçülikleýin jemgyýetçilik birleşigi jemgyýetçilik hereketi bolup durýar.

Jemgyýetçilik hereketiniň iň ýokary ýolbaşçy edarasy gurultaý (konferensiýa) ýa-da umumy ýygnaç bolup durýar. Jemgyýetçilik hereketiniň hemişelik hereket edýän ýolbaşçy edarasy gurultaýa (konferensiýa) ýa-da umumy ýygnaga hasabat berýän saýlawly geňeşli edara bolup durýar.

9-njy madda. Jemgyýetçilik gaznasy

Jemgyýetçilik gaznasy täjirçilik däl gaznalaryň görnüşleriniň biri bolup durýar we ol agzalygy bolmadyk jemgyýetçilik birleşiginden ybaratdyr, onuň maksady meýletin gatançlaryň, Türkmenistanyň kanunçylygy bilen gadagan edilmedik beýleki gelip gowuşýan serişdeleriň esasynda emlägi emele getirmekden we şol emlägi jemgyýetçilige peýdaly maksatlar üçin peýdalanmakdan ybarat bolup durýar. Jemgyýetçilik gaznasyny döredijileriň we onuň emlägini dolandyryjylaryň şol görkezilen emlägi öz bähbitleri üçin peýdalanmaga haky ýokdur.

Jemgyýetçilik gaznasynyň ýolbaşçy edarasy ony döredijiler we (ýa-da) oňa gatnaşyjylar tarapyndan ýa jemgyýetçilik gaznasynyň döredijileriniň maslahatlary, ýa-da aýry-aýrylykda bellemek görnüşinde kabul edilen çözgüdi bilen, ýa gurultaýda (konferensiýada) ýa-da umumy ýygnaçda saýlamak arkaly gatnaşyjylar tarapyndan düzülýär.

10-njy madda. Jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasy

Raýatlaryň ýaşaýan, okaýan ýa-da işleýän ýerinde ýüze çykýan, bähbitleri öz döredilýän ýeri boýunça jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasynyň tertipnamalaýyn maksatlaryna ýetmek we maksatnamalaryny durmuşa geçirmek bilen baglanyşykly bolan çäklendirilmedik adamlar toparynyň talaplaryny kanagatlandyrmaga gönükdirilen, dürli

durmuş meselelerini bilelikde çözmegi maksat edinýän, agzalygy bolmadyk jemgyýetçilik birleşigi jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasy bolup durýar.

Jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasy görkezilen meseleleri çözmek bilen gyzyklanýan raýatlaryň başlangyjy boýunça düzülýär we döredijileriň ýygnaýynda kabul edilen tertipnama laýyklykda öz işini öz-özüni dolandyryş esasynda guraýar. Jemgyýetçilik höwesjeňlik edarasynyň ýokarda durýan edaralary ýa-da guramalary ýokdur.

11-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň birleşmeleri (assosiasýalary)

Jemgyýetçilik birleşikleriniň guramaçylyk-hukuk görnüşlerine garamazdan, täze jemgyýetçilik birleşiklerini emele getirmek bilen, birleşmeleriň (assosiasýalaryň) kabul eden dörediliş şertnamalary we (ýa-da) tertipnamalary esasynda jemgyýetçilik birleşikleriniň birleşmelerini (assosiasýalaryny) döretmäge haky bardyr. Jemgyýetçilik birleşikleriniň birleşmeleriniň (assosiasýalaryň) edara görnüşli taraplar hökmünde hukuklylygy olar döwlet belligine alnan pursatyndan başlap ýüze çykýar.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň birleşmeleriniň (assosiasýalaryň) döredilmegi, işlemegi, gaýtadan guralmagy we ýatyrylmagy şu Kanun arkaly göz önünde tutulan tertipde amala aşyrylýar.

12-nji madda. Jemgyýetçilik birleşiklerini döretmegiň we olaryň işiniň ýörelgeleri

Jemgyýetçilik birleşikleri özleriniň guramaçylyk-hukuk görnüşlerine garamazdan kanunyň önünde deňdirler. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işi meýletinlik, deňhukuklylyk, öz-özüni dolandyrmak we kanunylyk ýörelgelerine esaslanýar. Jemgyýetçilik birleşikleri öz içerki düzümini, maksatlaryny, görnüşlerini we usullaryny kesgitlemekde erkindir.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň işi aýan bolmalydyr, olaryň dörediliş we maksatnamalaýyn resminamalary hakyndaky maglumatlar bolsa hemmeler üçin elýeterli bolmalydyr.

13-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işiniň ýerli çygry

Türkmenistanda halkara, umumymilli we ýerli jemgyýetçilik birleşikleri döredilýär hem hereket edýär.

Türkmenistanda döredilen jemgyýetçilik birleşigi, eger onuň tertipnamasyna laýyklykda daşary ýurt döwletlerinde iň bolmanda bir düzüm birligi-guramasy, bölümi (şahamçasý), wekilhanasy döredilýän we öz işini alyp barýan bolsa, halkara jemgyýetçilik birleşigi diýlip ykrar edilýär.

Umumymilli jemgyýetçilik birleşiklerine işi öz tertipnamalaýyn maksatlaryna laýyklykda Türkmenistanyň ähli çäklerine ýa-da onuň welaýatlarynyň köpüsine ýaýraýan birleşikler degişlidir.

Ýerli jemgyýetçilik birleşiklerine işi öz tertipnamalaýyn maksatlaryna laýyklykda welaýatyň, şäheriň, etrabyň, şäherçäniň we obanyň çäklerinde ýaýraýan jemgyýetçilik birleşikleri degişlidir.

14-nji madda. Döwlet we jemgyýetçilik birleşikleri

Döwlet edaralarynyň we olaryň wezipeli adamlarynyň jemgyýetçilik birleşikleriniň işine gatnyşmaklygyna, şonuň ýaly hem jemgyýetçilik birleşikleriniň döwlet edaralarynyň

we olaryň wezipeli adamlarynyň işine gatyşmaklygyna ýol berilmeýär, muňa şu Kanunda göz önünde tutulan halatlar degişli dälär.

Döwlet jemgyýetçilik birleşikleriniň hukuklarynyň we kanuny bähbitleriniň berjaý edilmegini üpjün edýär, olaryň işini goldaýar, olara salgytlar barada we beýleki ugurlarda ýeňillikleriň hem-de artykmaçlyklaryň berilmegini kanunlar arkaly düzgünleşdirýär. Döwlet tarapyndan goldaw jemgyýetçilik birleşikleriniň ýüztutmalary boýunça olaryň jemgyýetçilige peýdaly aýry-aýry maksatnamalaryny belli bir maksatlar bilen maliýeleşdirmek (döwlet grantlary); şertnamalaryň islendik görnüşlerini baglaşmak, şol sanda işleri ýerine ýetirmek we hyzmatlary etmek; dürli döwlet maksatnamalaryny bäsleşik esasynda jemgyýetçilik birleşikleriniň çäklendirilmedik toparynyň ýerine ýetirmegi üçin jemgyýetçilik sargydy görnüşinde berlip bilner.

Türkmenistanyň kanunçylygy arkaly göz önünde tutulan halatlarda jemgyýetçilik birleşikleriniň bähbitlerine dahylly meseleler degişli jemgyýetçilik birleşikleriniň gatnaşmagy bilen ýa-da olaryň ylalaşmagy boýunça döwlet edaralary tarapyndan çözülýär.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň diwanynyň hakyna tutmak boýunça işleýän işgärlerine Türkmenistanyň zähmet hakyndaky we durmuş ätiýaçlandyrmasy hakyndaky kanunçylygy degişli edilýär.

III bap. Jemgyýetçilik birleşiklerini döretmek

15-nji madda. Jemgyýetçilik birleşiklerini döretmek

Jemgyýetçilik birleşikleri Türkmenistanyň raýatlary bolup durýan döredijileriň başlangyjy boýunça döredilýär, şunda olaryň sany başdan az bolup bilmez. Şu Kanun tarapyndan göz önünde tutulan halatlarda döredijileriň düzümine Türkmenistanyň raýatlary bilen bir hatarda daşary ýurt raýatlary, Türkmenistanyň we daşary döwletleriň edara görnüşli taraplary - jemgyýetçilik birleşikleri girip bilerler. Halkara jemgyýetçilik birleşikleri öz işini Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda amala aşyrýarlar.

Halkara we umumymilli jemgyýetçilik birleşikleri degişlilikde 50 we 500 agzalary ýa-da gatnaşyjylary bolan halatynda döredilip bilner.

Jemgyýetçilik birleşigini döretmek hakyndaky, onuň tertipnamasyny tassyklamak baradaky we onuň ýolbaşçy hem-de gözegçilik-derňew edaralaryny düzmek hakyndaky çözgüt gurultaýda (konferensiýada) ýa-da umumy ýygnaý tarapyndan kabul edilýär.

Jemgyýetçilik birleşiginiň edara görnüşli tarap hökmünde hukuklylygy Türkmenistanyň Adalat ministrliğinde hasaba alnandan hem-de birleşik hakyndaky maglumatlar Edara görnüşli taraplaryň ýeke-täk döwlet sanawyna girizilenden soň ýüze çykýar.

16-njy madda. Jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasy

Jemgyýetçilik birleşiginiň guralyşy we düzümi tertipnama arkaly düzgünleşdirilýär.

Tertipnama şulary göz önünde tutmalydyr:

jemgyýetçilik birleşiginiň adyny, maksatlaryny we wezipelerini, onuň guramaçylyk-hukuk görnüşini;

jemgyýetçilik birleşiginiň öz işini amala aşyrýan çäklerinde jemgyýetçilik birleşiginiň düzümini, onuň ýolbaşçy we gözegçilik-derňew edaralaryny;

jemgyýetçilik birleşiginde (tertipnamasynda agzalygy göz önünde tutulan birleşik üçin) agzalygy gazanmagyň we ýitmeginiň şertleri hem tertibi, agzalygy göz önünde tutýan birleşik üçin şol birleşigiň agzalarynyň we oňa gatnaşyjylaryň hukuklaryny hem

borçlaryny;

jemgyýetçilik birleşiginiň ýolbaşçy edaralarynyň ygtyýarlylyklaryny we düzüminiň tertibini, olaryň ygtyýarlylyk möhletlerini;

hemişelik işleýän ýolbaşçy edaranyň ýerleşýän ýerini;

ýolbaşçy edaranyň maslahatlaryny bellemegiň we olar tarapyndan çözgütleri kabul etmegiň tertibi;

jemgyýetçilik birleşiginiň pul serişdelerini we beýleki emlägini emele getirmegiň çeşmelerini, emlägi ulanmak boýunça jemgyýetçilik birleşiginiň hem-de onuň düzüm birlikleriniň hukuklaryny;

jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasyna üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmegiň tertibini;

jemgyýetçilik birleşigini gaýtadan guramagyň, ýapmagyň, şeýle hem jemgyýetçilik birleşigi ýapylanyndan soň galýan emlägi paýlamagyň tertibini.

Tertipnama jemgyýetçilik gaznalary üçin şu maddanyň birinji böleginde görkezilen maglumatlardan başga şulary göz önünde tutmalydyr:

peşgeş berilýän zatlaryň in az möçberini we görnüşini;

pul möçberlerini peýdalanmak baradaky görkezmäni.

Jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasynda jemgyýetçilik birleşiginiň işine degişli bolan, Türkmenistanyň kanunçylygyna garşy gelmeýän beýleki düzgünler hem bolup biler.

17-nji madda. Jemgyýetçilik birleşiklerini bellige almak

Jemgyýetçilik birleşikleri özleriniň görnüşlerine garamazdan, Saparmyrat Türkmenbaşynyň Türkmenistanyň Raýat bütewi kanuny we Türkmenistanyň beýleki kanunlary tarapyndan bellenen tertipde Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan bellige alynýar.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň Türkmenistanyň kanunçylygy arkaly bellenen tertipde Edara görnüşli taraplaryň ýeke-täk döwlet sanawyna girizilmegi hökmanydyr.

Bellige alynmadyk jemgyýetçilik birleşiginiň işi gadagan edilýär. Bellige alynmadyk jemgyýetçilik birleşiginiň adyndan işi amala aşyrýan adam Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýär.

Jemgyýetçilik birleşiginiň bellige alynmagy üçin şu resminamalar berilýär:

her biriniň familiýasyny, adyny, atasynyň adyny görkezmek bilen, şol jemgyýetçilik birleşiginiň ýolbaşçy edarasynyň ähli döredijileri hem-de agzalary tarapyndan gol çekilen arzasy;

jemgyýetçilik birleşiginiň iki nusgadaky tertipnamasy;

jemgyýetçilik birleşiginiň dörediliş gurultaýynyň (konferensiýanyň) ýa-da umumy ýygnaýyň ony döretmek hakyndaky, onuň tertipnamasyny tassyklamak baradaky we ýolbaşçy hem gözegçilik-derňew edaralaryny düzmek hakyndaky maglumatlardan ybarat bolan teswirnamasy;

döredijiler hakyndaky maglumatlar;

hasaba alyş ýygymynyň tölenilendigi hakyndaky resminama;

jemgyýetçilik birleşiginiň ýerleşmeli salgysynyň berlendigi hakyndaky resminama.

Halkara jemgyýetçilik birleşigini bellige almak üçin şu maddanyň dördünji böleginde sanalyp geçilen resminamalardan başga-da Türkmenistanyň çäginde daşarda düzüm birliginiň - guramasynyň, bölüminiň (şahamçasynyň), wekilhanasynyň bardygyny tassyklaýan resminama hökmandyr.

Daşary ýurt jemgyýetçilik birleşikleriniň düzüm birlikleri Türkmenistanyň çäginde

bellige alnanda olaryň daşary ýurduň çäginde döredilen esasy jemgyýetçilik birleşiginiň dörediliş resminamalarynyň bellenen tertipde tassyklanan nusgalarynyň hem berilmegi hökmandyr.

Resminamalar dörediliş gurultaýy (konferensiýasy) ýa-da umumy ýygnaç geçirilen gününden başlap, bir aýyň dowamynda bellige alynmagy üçin berilýär.

Jemgyýetçilik birleşiklerini bellige almak işi şu maddada sanalyp geçilen resminamalar berlen pursatyndan başlap bir aý möhletde geçirilýär.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň tertipnamalaryndaky üýtgetmeler, goşmaçalar, şeýle hem hasaba alynmaga degişli üýtgän maglumatlar jemgyýetçilik birleşikleri hasaba alnandaky tertipde we möhletlerde bellige alynýar we bellige alnan pursatyndan başlap hukuk güýjüne eýe bolýar.

Jemgyýetçilik birleşiginiň, onuň tertipnamasyna soňra girizilen üýtgetmeleriň we goşmaçalaryň bellige alnandygy üçin Türkmenistanyň kanunçylygy arkaly göz önünde tutulan tertipde we möçberlerde bellige alyş ýygymlary alynýar.

Ýaşlar we çagalar jemgyýetçilik birleşiklerini bellige almak olaryň ýolbaşçy edaralaryna kämillik ýaşyna ýeten azyndan bir raýat saýlanandan soň amala aşyrylýar.

Türkmenistanyň Adalat ministrligi jemgyýetçilik birleşikleriniň sanawyny ýöredýär we bellige alyş şahadatnamalaryny berýär.

18-nji madda. Jemgyýetçilik birleşigini bellige almakdan boýun gaçyrmak

Jemgyýetçilik birleşigini şu esaslar boýunça bellige almakdan boýun gaçyrylyp bilner:

eger jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasy Türkmenistanyň Konstitusiyasyna, şu Kanunyň 4, 5, 16, 17-nji maddalarynyň düzgünlerine we Türkmenistanyň beýleki kanunlaryna garşy gelýän bolsa;

eger şol çäkde şol bir at bilen ozal başga bir jemgyýetçilik birleşigi bellige alnan bolsa we şol birleşik öz işini ýöredýän bolsa;

eger dörediliş resminamalary doly sanawynda berilmedik bolsa ýa-da olar talaba laýyk resmileşdirilmedik bolsa;

eger bellige alynmak üçin berlen dörediliş resminamalarynda görnetin ýalan maglumatlaryň bardygy anyklanan bolsa;

eger jemgyýetçilik birleşiginiň ady raýatlaryň ahlaklylygyny, milli we dini duýgularyny masgaralaýan bolsa;

eger jemgyýetçilik birleşigini döredijileriň biri ozal aýratyn agyr jenaýat üçin kazyýet jogapkärçiligine çekilen bolsa.

Jemgyýetçilik birleşigini bellige almakdan boýun gaçyrylan halatynda arza berijilere bellige almakdan boýun gaçyrylmagynyň esaslaryny görkezmek bilen bu barada ýazmaça görnüşde habar berilýär.

Jemgyýetçilik birleşigini bellige almakdan boýun gaçyrylmagy boýun gaçyrmaga getiren sebäpler düzedilen mahalynda ony bellige almak üçin gaýtadan resminamalary bermek üçin päsgelçilik bolup durmaýar.

Gaýtadan ýüz tutulmagyna seredilmegi we şol boýunça çözgüt çykarylmagy şu Kanunda göz önünde tutulan tertipde amala aşyrylýar.

19-njy madda. Jemgyýetçilik birleşigini bellige almakdan boýun gaçyrylmagy barada şikaýat

Jemgyýetçilik birleşigini bellige almakdan boýun gaçyrylmagy barada kanunçylyk

arkaly bellenilen tertipde kazyýete şikaýat edilip bilner.

20-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň nyşanlary

Jemgyýetçilik birleşikleriniň baýdaklary, emblemalary, wimpelleri we beýleki nyşanlary bolup biler. Jemgyýetçilik birleşikleriniň nyşanlary Türkmenistanyň döwlet nyşanlaryna, şeýle hem daşary ýurt döwletleriniň we halkara guramalarynyň nyşanlaryna gabat gelmeli däldir. Jemgyýetçilik birleşikleriniň nyşanlary şu Kanunyň 4-nji maddasynda görkezilen maksatlary wagyz edip bilmez. Jemgyýetçilik birleşikleriniň nyşanlary Türkmenistanyň kanunlary arkaly bellenilen tertipde döwlet belligine alynmaga we hasaba alynmaga degişlidir.

IV bap. Jemgyýetçilik birleşikleriniň hukuklary we borçlary

21-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň hukuklary

Jemgyýetçilik birleşikleriniň tertipnamalaýyn maksatlary amala aşyrmak üçin şulara hukugy bardyr:

öz işi hakyndaky maglumatlary ýaýratmaga;

şu Kanun we Türkmenistanyň beýleki kanunçylyk namalary arkaly göz önünde tutulan tertipde we möçberde döwlet edaralarynyň çözgütlerini işläp taýýarlamaga gatnaşmaga;

Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipde ýygnaklary, ýygnanyşyklary, ýörişleri we dabaraly ýörişleri geçirmäge;

Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda köpçülikleýin habar beriş serişdelerini döretmäge we neşir işini amala aşyrmaga;

döwlet edaralarynda we jemgyýetçilik birleşiklerinde wekilçilik etmäge hem-de öz hukuklaryny we öz agzalarynyň we gatnaşyjylarynyň, şeýle hem beýleki raýatlaryň hukuklaryny we kanuny bähbitlerini goramaga;

jemgyýetçilik durmuşyna degişli meseleler boýunça başlangyçlar bilen çykyş etmäge, döwlet edaralaryna teklipleri bermäge;

şu jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasynda onuň saýlawlara gatnaşmagy baradaky düzgünler bar bolsa, saýlaw möwsümlerine gatnaşmaga.

Jemgyýetçilik birleşikleri halkara jemgyýetçilik guramalary bilen hyzmatdaşlyk edip, halkara gatnaşyklaryny hem-de aragatnaşyklaryny saklap, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň gatnaşmagynda degişli ylalaşyklary baglaşyp bilerler.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň anyk görnüşleri hakyndaky kanunlar arkaly gaýry hukuklar hem göz önünde tutulyp bilner.

22-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň borçlary

Jemgyýetçilik birleşikleri:

Türkmenistanyň kanunçylygyny, şol sanda ygtyýarlylandyrylmaga degişli işiň görnüşi amala aşyrylanda ygtyýarnamalaşdymak hakyndaky kanunçylygy, halkara hukugynyň umumy ykrar edilen ýörelgeleriniň we kadalarynyň özleriniň iş çygyrlaryna degişli çäklerini, şeýle hem özleriniň tertipnamasy we beýleki dörediliş resminamalary arkaly göz önünde tutulan kadalary berjaý etmäge;

hemişelik işleýän ýolbaşçy edarasynyň hakyky ýerleşýän ýerini, adyny we jemgyýetçilik birleşiginiň ýolbaşçysy hakyndaky maglumatlary görkezmek bilen öz işini

dowam etdirmek hakynda her ýyl Türkmenistanyň Adalat ministrligine Edara görnüşli taraplaryň ýeke-täk döwlet sanawyna girizilýän maglumatlaryň möçberinde, şol görkezilen maglumatlar degişli döwlet edarasyna berilýänçä habar bermäge;

Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň resmi ýüztutmasy boýunça jemgyýetçilik birleşiginiň ýolbaşçy edaralarynyň we wezipeli adamlarynyň çözgütlerini, şeýle hem öz işi hakynda salgyt guramalaryna berilýän ýyllyk we çäryekleýin hasabatlary bermäge;

geçirilýän çäreleriň senesi hakynda Türkmenistanyň Adalat ministrligine deslapdan habar bermäge, şeýle hem geçirilýän çärelere Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň wekillerini goýbermäge;

tertipnamalaýyn maksatlaryna ýetmek we Türkmenistanyň kanunçylygyny berjaý etmek bilen baglanyşyklylykda jemgyýetçilik birleşiginiň işi bilen tanyşmakda Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň wekillerine ýardam etmäge;

bellige alynmaga degişli üýtgetmeleri, maglumatlary haýal etmän Türkmenistanyň Adalat ministrligine bermäge;

jemgyýetçilik birleşikleri daşary ýurtlaryň tehniki we gaýry kömeginiň taslamalaryny we maksatnamalaryny Türkmenistanyň Adalat ministrliginde bellige aldyrmaga borçludylar.

23-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň hasabatlylygy

Jemgyýetçilik birleşikleri Türkmenistanyň kanunçylygy bilen bellenen tertipde buhgalterlik hasabaty alyp barýarlar, maglumat hasabatyny alyp ýöredýärler we berýärler.

V bap. Jemgyýetçilik birleşikleriniň eýeçiligi, birleşikleriň emlägini dolandyrmak

24-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň eýeçiligi

Jemgyýetçilik birleşikleri jaýlary, binalary, desgalary, ýaşaýyş jaý goruny, ulaglary, enjamlary, gurallary, medeni aň-bilim we sagaldyş maksatly emlägi, pul serişdelerini, paýnamalary, beýleki gymmatly kagyzlary we jemgyýetçilik birleşiginiň özleriniň tertipnamalarynda bellenen işi maddy taýdan üpjün etmäge zerur bolan beýleki eýeçiligi edinip bilerler.

Özleriniň tertipnamalaýyn maksatlaryna laýyklykda şol jemgyýetçilik birleşikleriň serişdeleriniň hasabyna döredilýän hem-de satyn alynýan edaralar, neşirýatlar, köpçülikleýin habar beriş serişdeleri hem jemgyýetçilik birleşiginiň eýeçiliginde bolup biler.

Türkmenistanyň kanunlary arkaly emlägiň döwlet we jemgyýetçilik howpsuzlygy nukdaý nazaryndan ýa-da Türkmenistanyň halkara şertnamalaryna laýyklykda jemgyýetçilik birleşiginiň eýeçiliginde bolup bilmejek görnüşleri bellenilip bilner.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň eýeçiligi kanun arkaly goralýar.

25-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işiniň maliýeleşdirilmegi

Jemgyýetçilik birleşiklerini maliýeleşdirmegiň esasy çeşmeleri şular bolup biler:

-giriş we agzalyk gatançlary;

-meýletin gatançlar we peşgeş berlen zatlar;

-Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde edara görnüşli taraplardan, şol sanda daşary ýurt täjirçilik däl we býujet guramalaryndan maksatlaýyn

maliýeleşdirilýän we gelip gowuşýan serişdeler (grantlar görnüşinde);

-jemgyýetçilik birleşiginiň tertipnamasyna laýyklykda geçirilýän leksiýalardan, sergilerden, lotereýalardan, aukşionlardan, sport we beýleki çärelerden gelip gowuşýan serişdeler;

-telekeçilik işinden, raýatlyk hukuk geleşiklerinden gelip gowuşýan girdejiler;

-Türkmenistanyň kanunçylygy tarapyndan gadagan edilmedik beýleki serişdeler.

Tertipnamalary saýlawlara gatnaşmagy göz önünde tutýan jemgyýetçilik birleşikleriniň saýlawlara taýýarlyk görmek we ony geçirmek bilen baglanyşykly iş üçin daşary ýurt döwletlerinden, guramalardan hem-de raýatlardan maliýe we beýleki maddy kömegi almaga haky ýokdur.

26-njy madda. Jemgyýetçilik birleşiklerinde eýeçilik hukuklaryna bolan subýektler

Jemgyýetçilik guramalarynyň emläginiň eýeleri şol guramalaryň özleri hasaplanýar. Jemgyýetçilik guramasynyň her bir aýratyn agzasynyň jemgyýetçilik guramasyna degişli emläkdäki paýa eýeçilik hukugy ýokdur.

Öz işini jemgyýetçilik guramasynyň tertipnamasy esasynda amala aşyrýan düzüm birlikleriň (bölümleriň) emläginiň eýesi şol jemgyýetçilik guramasy bolup durýar. Görkezilen jemgyýetçilik guramasynyň düzüm birlikleriniň (bölümleriniň) eýe tarapyndan özüne berkidilen emläge eýelik etmäge we peýdalanmaga hukugy bardyr.

Özbaşdak subýektler hökmünde ýerli guramalary birleşmä (assosasiýa) birleşdirýän jemgyýetçilik guramasynda edara görnüşli taraplaryň hukugyna eýe bolan birleşme (assosasiýa) şol jemgyýetçilik guramasynyň bähbitleri üçin döredilen we satyn alnan emlägiň eýesi hasaplanýar. Özbaşdak subýektler hökmünde birleşmäniň (assosasiýanyň) düzümine girýän ýerli guramalar özlerine degişli emlägiň eýesi bolup durýarlar.

Jemgyýetçilik hereketleriniň we jemgyýetçilik gaznalarynyň adyndan degişli jemgyýetçilik hereketlerine we jemgyýetçilik gaznalaryna gelip gowuşýan, şeýle hem öz serişdeleriniň hasabyna olaryň döreden ýa-da satyn alan emlägine eýeçilik hukugyny olaryň bu jemgyýetçilik hereketleriniň we jemgyýetçilik gaznalarynyň tertipnamalarynda görkezilen hemişelik işleýän ýolbaşçy edaralary amala aşyrýar.

Jemgyýetçilik höwesjeňlik edaralary öz jemgyýetçilik höwesjeňlik edaralarynda eýeçilik hukugynyň subýektleri bolup durýarlar, olar bellige alnandan soň şolara edara görnüşli tarapyň hukugy berkidilýär. Jemgyýetçilik höwesjeňlik edaralary özleriniň beýleki kanuny usullar arkaly döreden we satyn alan emläginiň eýeleri bolup bilerler.

27-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň telekeçilik işi

Jemgyýetçilik birleşikleri tertipnamada görkezilen telekeçilik işini amala aşyryp bilerler, olaryň girdejileri diňe şonda görkezilen maksatlara peýdalanylýar. Jemgyýetçilik birleşikleri tarapyndan telekeçilik işi Saparmyrat Türkmenbaşynyň Türkmenistanyň Raýat bütewi kanunyna we Türkmenistanyň beýleki kanunçylyk namalaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

Jemgyýetçilik birleşikleri telekeçilik işini ýöretmek üçin niýetlenilen kärhanalary döredip, şeýle hem emlägi satyn alyp bilerler. Jemgyýetçilik birleşikleri tarapyndan döredilen kärhanalar Türkmenistanyň kanunçylygy arkaly bellenen tertipde we möçberlerde degişli býujetlere tölegleri töleýärler.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň telekeçilik işinden alynýan girdejiler bu birleşikleriň agzalarynyň we olara gatnaşyjylaryň arasynda paýlanylyp bilinmez we diňe

tertípnamalaýyn maksatlara ýetmek üçin peýdalanylmalydyr. Jemgyýetçilik birleşikleriniň öz tertípnamalarynda görkezilmedik hem bolsa, özläriniň serişdelerini haýyr-sahawatlyk maksatlar üçin peýdalanmaklaryna ýol berilýär.

28-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işine gözegçilik barlagy we gözegçilik etmek

Türkmenistanyň Adalat ministrligi we welaýatlaryň adalat müdirlikleri jemgyýetçilik birleşikleriniň işini tertípnamalaýyn maksatlara laýyk gelşine gözegçilik barlagyny amala aşyrýarlar. Olaryň jemgyýetçilik birleşikleriniň ýolbaşçy edaralaryndan şolaryň dörediliş resminamalaryny sorap almaga; öz wekillerini jemgyýetçilik birleşikleriniň geçirýän çärelerine gatnaşmak üçin ibermäge; tertípnamany berjaý etmek bilen baglanyşykly meseleler boýunça jemgyýetçilik birleşiginiň agzalaryndan we beýleki raýatlardan düşündiriş almaga haky bardyr; jemgyýetçilik birleşikleri tarapyndan Türkmenistanyň kanunçylygy bozulan halatynda ýa-da özläriniň tertípnamalaýyn maksatlaryna ters gelýän hereketleriň amala aşyrylmagy bilen düzgün bozulmalaryň bolandygy ýüze çykarylan halatlarynda olara ýazmaça duýduryş berip biler.

Türkmenistanyň Adalat ministrligi, eger jemgyýetçilik birleşigi esasan telekeçilik işine geçen bolsa ýa-da tertípnama arkaly göz önünde tutulan maksatlary amala aşyrmak mümkin bolmadyk ýagdaýa gelen bolsa, onuň bellige alnandygyny ýatyrýar.

Eger jemgyýetçilik birleşigine bir ýylyň dowamynda düzgün bozulmalary düzetmek barada ikiden köp ýazmaça duýduryş ýa-da görkezme berlen bolsa, şeýle hem bir ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Adalat ministrligine bellige alynmaga degişli täzelenen maglumatlar berilmedik bolsa, şeýle halatda görkezilen ministrlík jemgyýetçilik birleşigini ýatyrmak hakynda kazyýete arza bilen ýüzlenip biler.

Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygynyň berjaý edilişine Türkmenistanyň Baş prokurory we onuň tabynlygyndaky prokurorlar gözegçiligi amala aşyrýarlar.

Maliýe we salgyt edaralary jemgyýetçilik birleşikleriniň alýan girdejileriniň çeşmelerine, olaryň alýan serişdeleriniň möçberlerine we salgytlaryň tölenilişine Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda gözegçilik barlagyny amala aşyrýarlar.

Türkmenistanyň Adalat ministrligi Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde daşary ýurt tehniki, maliýe, ynsanperwer kömeginiň we grantlarynyň pulunyň möçberleri bellenen çäkdäki möçberden geçýän bolsa ýa-da şol kömegi alýan jemgyýetçilik birleşiginiň işi üçin häsiýetli bolmasa, jenaýatçylykly ýol bilen alnan girdejileriň kanunlaşdyrylmagyna we terrorçylygyň maliýeleşdirilmegine garşy hereket etmek boýunça ygtyýarly döwlet edarasyna olaryň taslamalary we maksatnamalary hakynda habar berýär.

Jemgyýetçilik birleşikleriniň bar bolan kadalary we standartlary ýerine ýetirişine ekologiýa, ýangyna garşy göreş, sanitariýa - ýokanç kesellere garşy göreş edaralary we beýleki döwlet gözegçiligi we gözegçilik barlagy edaralary gözegçiligi we gözegçilik barlagyny amala aşyryp bilerler

VI bap. Jemgyýetçilik birleşikleri hakyndaky Türkmenistanyň kanunçylygynyň bozulmagy üçin jogapkärçilik

29-njy madda. Jemgyýetçilik birleşikleri hakyndaky Türkmenistanyň kanunçylygynyň bozulmagy üçin jogapkärçilik

Döwlet edaralary hem-de olaryň wezipeli adamlary tarapyndan şu Kanunyň, şeýle hem jemgyýetçilik birleşikleriniň aýry-aýry görnüşleri hakyndaky beýleki kanunlaryň bozulmagy netijesinde jemgyýetçilik birleşiklerine zyýan ýetiren şol edaralar we olaryň wezipeli adamlary Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan jogapkärçilik çekýärler.

30-njy madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň Türkmenistanyň kanunçylygyny bozandygy üçin jogapkärçiligi

Jemgyýetçilik birleşikleri Türkmenistanyň kanunçylygyny bozan halatlarynda şu Kanuna we Türkmenistanyň beýleki kanunlaryna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

31-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işini togtatmak

Jemgyýetçilik birleşikleriniň işi Türkmenistanyň Konstitusiýasy, kanunçylygy, şeýle hem olaryň tertipnamalary bozulan halatynda Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan we kazyýetiň çözgüdi boýunça şu Kanun hem-de Türkmenistanyň beýleki kanunçylyk namalary arkaly göz önünde tutulan tertipde togtadylyp bilner.

Eger iş togtadylan jemgyýetçilik birleşigi özüniň işini togtatmaga sebäp bolan düzgün bozulmany düzeden bolsa, onda ol özüniň işini togtadylmagyny ýatyrmak barada ony togtadan döwlet edara ýüz tutup biler. Ýüze çykarylan düzgün bozulma bellenen möhletň dowamynda jemgyýetçilik birleşigi tarapyndan düzedilmedik halatynda Türkmenistanyň Adalat ministrligi onuň ýatyrylmagy hakynda kazyýete arza berýär.

32-nji madda. Jemgyýetçilik birleşikleriniň işiniň bes edilmegi we olaryň ýatyrylmagy

Jemgyýetçilik birleşikleri tertipnamada göz önünde tutulan halatlarda gurultaýyň (konferensiýanyň) ýa-da umumy ýygnaгыň çözgüdi boýunça ýa-da kazyýetiň çözgüdi boýunça ýatyrylýar we öz işini bes edýär.

Jemgyýetçilik birleşigi şu halatlarda kazyýetiň çözgüdi boýunça ýatyrylyp bilner:

şu Kanunyň 4-nji maddasynyň talaplary bozulanda;

öz hereketleri bilen raýatlaryň hukuklaryny we azatlyklaryny bozanda;

Türkmenistanyň kanunçylygy ýa-da beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalary ençeme gezek ýa-da gödek bozulanda, ýa-da jemgyýetçilik birleşigi tarapyndan onuň tertipnamalaýyn maksatlaryna garşy gelýän iş yzygiderli amala aşyrylanda;

bellige alynmaga we Edara görnüşli taraplaryň ýeke-täk döwlet sanawyna girizilmäge degişli täzelenen maglumatlar bir ýylyň dowamynda berilmedik halatynda;

jemgyýetçilik birleşigi bellige alnan mahaly hakykata laýyk gelmeýän maglumatlar berlende.

Şu maddada görkezilen esaslar boýunça jemgyýetçilik birleşiginiň ýatyrylmagy hakynda kazyýete arza Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan berilýär.

Kazyýetiň çözgüdi boýunça jemgyýetçilik birleşiginiň ýatyrylmagy onuň işiniň gadagan edilmegini aňladýar.

Jemgyýetçilik birleşiginiň ýatyrylmagy Türkmenistanyň kanunçylygynyň talaplaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

Ýatyrylan halatynda gündelik işler tamamlanylmalydyr, galan emläk pul görnüşinde kesgitlenmelidir, karz berijiler kanagatlandyrylmalydyr we galan emläk hukukly taraplaryň arasynda paýlaşylmalydyr.

Tertipnama arkaly emlägi kabul etmäge ygtyýarly edilen adamlar kesgitlenip bilner, şeýle kesgitleme bolmadyk halatynda Türkmenistanyň Adalat ministrligi öz garamagyna görä galan emlägi ýatyrylan jemgyýetçilik birleşiginiňki ýaly ýa-da şoňa çalymdaş maksatlara eýerýän bir ýa-da birnäçe jemgyýetçilik birleşigine berýär. Şeýle birleşikler bolmadyk halatynda bu emlägi haýyr-sahawatlyk guramasyna ýa-da döwlete bermek hakynda çözgüt kabul edilip bilner.

Jemgyýetçilik birleşiginiň ýatyrylanlygy hakyndaky maglumatlar çap edilmäge degişlidir.

Emlägi paýlamaga diňe maglumatlar çap edileninden soň üç aýyň geçmegi bilen ýol berilýär.

Ýatyrylmak işi jemgyýetçilik guramasynyň ygtyýarly edarasy tarapyndan amala aşyrylýar.

Jemgyýetçilik birleşiginiň ýatyrylmagy hakyndaky çözgüt Edara görnüşli taraplaryň ýeke-täk bütewi sanawyny ýöredýän edara birleşigi şol sanawdan çykmak üçin iberilýär.

VII bab. Jemleýji düzgünler

33-nji madda. Jemleýji düzgünler

Şu Kanun güýje girýänçä döredilen jemgyýetçilik birleşikleriniň tertipnamalary we gaýry dörediliş resminamalary şu Kanuna laýyk getirilmäge degişlidir.

«Türkmenistanda jemgyýetçilik birleşikleri» hakynda 1991-nji ýylyň Sanjar aýynyň 12-sinde kabul edilen Türkmenistanyň kanunynyň güýjüni şu Kanun güýje giren gününden ýitiren diýip hasaplamaly.

Türkmenistanyň Prezidenti

Saparmyrat Türkmenbaşy

Aşgabat şäheri

2003-nji ýylyň 21-nji oktyabry

№ 197-II

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\public\Jemgyýetçilik birleşikleri hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('36809')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher-
```

```
>dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\
ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\
Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\
Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\
Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\
SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
```

```
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router->runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router->dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router->dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel->Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\livewire\livewire\src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\fruitcake\laravel-cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
```

```
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```